

[Stetter.]

illusioner på dette punkt, men vi tilføjer i samme åndedræt, at vi omgående opnår en lang række fordele, og på længere sigt vil disse nyinvesteringer åbne mulighed for yderligere rationaliseringer og forbedringer i forsvarrets administration.

Ydermere er vi i virkeligheden efter vor opfattelse i en tvangssituation. Af den forudgående debat er det fremgået, at en del af de ældre bykaserner simpelt hen er saneringsmodne, og vi kan — efter vor mening — ikke byde de værnepligtige og befalingsmændene sådanne forhold. Vi taler alle eller næsten alle om at forbedre klimaet i forsvaret. Et af midlerne er at give de unge rimelige og anstændige indkvarteringsforhold, og selv om det ikke er det eneste, så er det et særdeles vigtigt middel.

Vi skal tilstræbe, at indkvarteringsstandarder kommer på niveau med boligstandarder i det civile liv. Jeg erkender, at denne standard kan variere meget, men vi anbefaler, at ministeren arbejder sig frem til en fornuftig og hensigtsmæssig løsning. Vi kan muligvis ikke nå kollegiestandarden, men vi må væk fra de store sovesale og belægningsstuer. En militær værnepligtig har også behov for privatliv, for adgang til nu og da at være nogenlunde i enrum. Og vi må altid erindre hinanden om, at der her er tale om en tvungen uddannelse.

Vi mener i øvrigt, at de nye tjenestesteder rundt omkring i landet må indrettes så forudseende som overhovedet muligt. De skal anvendes i mange år. Det må også være en selvfølge, at de nye anlæg indrettes under hensyntagen til udviklingen i øvrigt inden for forsvaret, i dette tilfælde hæren og søværnet.

Ulempen — for der er jo en ulempe — ved udflytningen er, at den påfører det udflyttede personel vanskeligheder. Det må vi se i øjnene. Forsvaret og ministeren må optræde som en særdeles forstående arbejdsgiver og hjælpe med til at løse problemerne. Det er en forudsætning for os, at de enkelte familier får besked i god tid, og selv om personalet ved, at det har hele landet som muligt ansættelsesområde, så skylder man det at tage et rimeligt hensyn. Vi går ud fra som givet, at forsvarsministeren fortsat holder sig i kontakt med de enkelte personalegruppers organisationer.

Jeg vil takke ministeren for denne redegørelse, ligesom jeg vil takke ministeren for de tidligere redegørelser på dette felt. Jeg forstår, at ministeren ikke forventer, vi i dag skal give endelig tilslutning til de enkelte projekter eller til enkeltheder i redegørelsen. Tilslutningen vil blive søgt på sædvanlig måde, enten ved fremsættelse af lovforslag her i tinget eller ved fremsendelse af aktstykker til finansudvalget. Vi kan imidlertid give tilslutning til principperne i redegørelsen, og vi kan komplimentere ministeren for, at der nu endelig er kommet gang i sagerne.

Enggaard: Jeg vil gerne takke forsvarsministeren for den redegørelse, som blev givet folketinget forleden dag om forsvarrets udflytning fra byområder. Venstre er enig i det formål, som ministeren indleder sin redegørelse med, nemlig at opnå en forbedring af forsvarrets beredskab og en tiltrængt modernisering af forsvarrets anlæg. Samtidig er vi enige i hensigten med hensyn til herved at frigøre centralt beliggende arealer til civile formål. Vi tror, at der herved sker en nyttig kombination af forskellige hensyn, og at der samtidig hermed kan opnås en bedre samlet økonomi; end man kunne opnå ved at løse opgaverne hver for sig isoleret; derfor kan venstre fuldt ud tiltræde, at man fortsætter ad den vej, som er indledt med udflytninger af disse anlæg fra byområderne.

Jeg tror, det er nyttigt, at der er givet denne redegørelse også over for folketingets øvrige medlemmer ud over dem, der allerede i investeringsudvalg eller finansudvalg eller det særlige udvalg om forsvarsordningen har fået en redegørelse, som jeg forstår i alt væsentligt er identisk med den, som her er givet.

Men jeg tror, at der også er en side, som vender udad, og som ligger uden for denne folketingssal. Vide kredse ude i landet — jeg tænker på kommunerne, jeg tænker på erhvervslivet, jeg tænker på alle, som må have en interesse for, hvordan tingene udvikler sig inden for deres geografiske områder, og som skal disponere nogle år ud i fremtiden — har, synes jeg, god grund til at vente, at man fra staten som planlægningsorgan på disse områder giver nogle skitser til, hvordan man tænker sig udviklingen skal forløbe. Jeg forestiller mig, at en